

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

No

27.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 8-го Апрѣля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 8-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Марта.

Высочайшими Грамотами, 6-го, 7-го и 8-го Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короню украшенного, Начальникъ Штаба Отдельного Сибирского Корпуса, Генералъ-Маляръ Желтужниковъ, и Св. Станислава 1-й степени: Начальникъ Московско-Варшавскаго шоссе отъ Бородинска до Бреста-Литовска, Инженеръ - Генералъ-Маляръ Береский, Начальникъ Главнаго Инженернаго Училища Ижеверть-Генералъ-Маляръ Ломновский, и Членъ Общаго Приисутствия Контрольнаго Департамента Военныхъ Отчетовъ, Действительный Статскій Совѣтникъ Власьевъ

Высочайшимъ Приказомъ 6-го Марта, по Гражданскому Вѣдомству, Всемилостивѣйше произведены, за выслугу лѣтъ, Волынской Казенной Палаты: изъ Титулярныхъ Совѣтниковъ въ Коллежеские Асессоры — Бухгалтеръ Яворскій, и изъ Коллежескихъ Секретарей въ Титулярные Совѣтники: Контролеръ Ваниковскій и Секретарь Ежковскій.

СМѢСЬ.

СОСТАВЪ И ПОРЯДОКЪ СОВѢЩАНІЙ ОБЩАГО ПРУССКАГО СЕЙМА.

По силѣ королевскаго манифеста отъ 3 Февраля, Общий Сеймъ Штатовъ Пруссакаго Королевства, будеть состоять: 1) изъ сословія Вельможъ (*Herrenstand*) и 2) изъ депутатовъ отъ сословій: дворянскаго, городскаго и сельскаго, избранныхъ на провинціальные Сеймы, соединеніе коихъ въ одно цѣлое составляетъ Общий Сеймъ.

Сословіе Вельможъ составляютъ: Принцы крови, по достижениіи совершилътія, старинные такъ называемые германскіе Государственные Штаты (*Reichstände*), то есть князья и графы, призванные въ составъ провинціальныхъ сеймовъ, силезскіе князья и вельможи (*Standes-herren*), а также всѣ князья, графы и вельможи, пользующіеся правомъ, полнаго или соприятельнаго голоса на которомъ либо изъ осѣми провинціальныхъ сеймовъ. — Образованіе и усиленіе Сословія Вельможъ, предоставлено дальнѣйшему распоряженію Короля.

Депутаты отъ дворянства, городовъ и сельскихъ обществъ, изъ всѣхъ осѣми провинцій Государства,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 2-go Kwietnia.

Przez Najwyższe Dyplomata, z d. 6, 7 i 8 Marca, Najłaskawiejsi mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Anny 1-ej klasy, z Koroną Cesarską, Naczelnik Sztabu Korpusu Oddzielnego Sybirskiego, Jeneral-Major Żemczuznikow, i Sw. Stanisława 1-ej klasy: Naczelnik Moskiewsko-Warszawskiego Szosse od Bobrujska do Brześcia Litewskiego. Jeneral-Major Inżynierii Berski; Naczelnik Głównej Szkoły Inżynierijnnej, Jeneral-Major Inżynierii Liniowej, i Członek Ogólnego Prezydium Departamentu Kontrollowego Obrachunków Wojskowych, Rzeczywisty Radca Stanu Własow.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 6 Marca, Najłaskawiejsi zostali mianowani za wyługie lat, Wołyński Izby Skarbowej: Radca Honorowy, Buchhalter Jaworski, Kollegialnym Assesorem, i Kollegialni Sekretarze: Kontroler Wanikowski i Sekretarz Jeżowski, Radcami Honorowymi.

ROZMAITOŚCI.

SŁEAD I SPOSÓB OBRADOWANIA OGÓLNEGO SEJMU PRUSSKIEGO.

Według brzmienia Patentu (manifestu) Królewskiego z d. 3 Iutego, Sejm Ogólny Stanów Królestwa Pruskiego, składać się ma: 1) ze Stanu Magnatów (Herrenstand), i 2) z Deputowanymi od Stanów: szlacheckiego, miejskiego i wiejskiego, wybranych na Sejmy Prowincjonalne, których połączenie w jedno stanowi właśnie Sejm Ogólny.

Stan Magnatów składają: Xiążęta krwi, po dójściu do pełnoletniości. Dawniejsze tak zwane niemieckie Stany Państwa (Reichstände), to jest Xiążęta i Hrabiowie, powołani do składu Sejmów Prowincjonalnych. Szlasecy Xiążęta i Magnaci (Standesherren), oraz wszyscy Xiążęta, Hrabiowie i Magnaci, mający z prawa głos pełny lub zbiorowy na którymkolwiek z ośmiu Sejmów Prowincjonalnych. Organizacja i pomnożenie Stanu Magnatów zostaje do dalszego rozporządzenia Króla.

Deputowani od szlachty, miast i gmin wiejskich, ze wszystkich ośmiu prowincji Państwa, przybędą na Sejm

Варшава, 29 марта (10 апреля).

Его Святость Наместникъ Царства Польского Г. Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавский, возвратился вчера въ Варшаву.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

ПРУССИЯ.

Берлин, 29 марта.

Сами-Эффенди, новый турецкий министръ при берлинскомъ дворѣ, за иѣсколько дней предъ симъ, прибылъ сюда изъ Вены, и на дніахъ представитъ свои вѣрительныя грамоты.

Бѣлая зала королевскаго замка, въ которой соберутся генеральныя штаты, имѣеть 105 футовъ длины и 51 ширину; эта зала— величайшая изъ всѣхъ существующихъ въ Берлинѣ; должно однако опасаться, чтобы она не была слишкомъ мала для помѣщенія собранія 617 человѣкъ, особенно послѣ отѣленія довольно иностранного члѣва, назначенаго для престола, для скамѣекъ министровъ, секретарей, стенографовъ и для трибуны. (См. Смѣсь).

— Его Королевское Величество изволилъ назначить Каммергера Ферд. Авг. Рудольфа барона Гиллеръ фонъ Гертингена, маршаломъ провинціальныхъ штатовъ В. Герцогства Нойзанскаго, а исправляющимъ его должность каммергера графа Иліодора Скоржевскаго.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 29 марта.

Въ настоящемъ собраніи палаты снова будуть совѣщаться по проекту закона относительно работы дѣтей на фабрикахъ. Основаніе сего проекта получили начало въ 1841 года. Тогда утвержденъ былъ законъ, ограничивающій число часовъ для труда дѣтей. Послѣ четырехъ лѣтнаго опыта, правительство хочетъ измѣнить этотъ законъ съ тою цѣлью, чтобы устранить обнаружившіяся въ немъ неудобства. Вообще признаются благородствомъ то правило, по коему дѣти состоятъ подъ покровительствомъ закона; но находятъ также вообщѣ, что законъ 1841 года въ иѣкоторыхъ отношеніяхъ производитъ вредное вліяніе на внутреннюю промышленность, и потому предстоитъ необходимость въ измѣненіи онаго. По опредѣленію сего закона, время труда должно продолжаться 8 часовъ для дѣтей отъ 9 до 12 лѣтъ отъ рода, и 12 часовъ для дѣтей отъ 12 до 16 лѣтъ отъ рода. Нынѣ убѣдились, что, по причинѣ сей системы, изъ большей части фабрикъ удалены дѣти моложе 12 лѣтъ. Во многихъ мануфактурамъ работы дѣтей съ трудами работниковъ зреѣхъ лѣтъ состоятъ въ естѣль тѣсномъ

прибудутъ на общій сеймъ въ томъ же числѣ, въ какомъ участвуютъ въ собраніяхъ провинціальныхъ сеймовъ.

Огносительно займовъ и податей, сословіе вельможъ будетъ совѣщаться обще съ депутатами отъ другихъ сословій; по другимъ же дѣламъ— въ особомъ сораніи.

Для сословія вельможъ, а равно для соединеннаго собранія депутатовъ отъ дворянъ, городовъ и сельскихъ обществъ, Король будетъ назначать особаго маршала, и вице-маршала. Въ случаѣ соединенія сословія вельможъ съ депутатами другихъ сословій, съ цѣлью общаго совѣщанія, маршалъ или вице-маршалъ вельможъ будетъ предводительствовать собраніемъ.

Общему сейму предоставлено право подавать на имя Короля прошенія или жалобы, по предметамъ, касающимся внутреннихъ дѣлъ всего государства или иѣсколькихъ провинцій вмѣстѣ; но прошенія и жалобы по дѣламъ отдельныхъ провинцій, должны быть подаваемы провинціальнымъ сеймомъ.

Всѣ прошенія, или жалобы, имѣютъ быть подносимы Королю не прежде, какъ послѣ зреѧго обсужденія ихъ въ собраніяхъ (въ собраніи сословія вельможъ и въ собраніи депутатовъ другихъ сословій) и принятия большинствомъ по крайней мѣрѣ двухъ третей собранія. Однажды отринутое прошеніе, не иначе можетъ быть вносило вторично въ то же самое собраніе или и другое, какъ только при представлениі новыхъ побудительныхъ причинъ.

Warszawa, 10 kwietnia (29 marca).

JO. XIa\żę Warszawski, General-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa, powrócił w dniu wezorajszym z Petersburga do Warszawy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ПРУССИЯ.

Berlin, 29 marca.

Sami-Efendi, nowy Minister turecki przy dworze Berlińskim, przybył tu przed kilku dniami z Wiednia, i w tych dniach złoży swoje listy wierzytelne.

— Sala Biala zamku królewskiego, gdzie się mają zgromadzić Stany Ogólnego Sejmu, jest najobszerniejszą salą jaką się znajduje w Berlinie; ma 105 stóp długości i 51 szerokości; mimo to, obawiać się jednak należy, aby nie była zaszerzona na pomieszczenie zgromadzenia 617 osób, mianowicie po odjęciu dość obszernego miejsca, przeznaczonego dla tronu, dla siedzeń Ministrów, Marszałków, Wice-Marszałków, dla Sekretarzy, i na mównicę. (Ob. Rozmaitości).

— Marszałkiem Stanów Prowincjalnych W. X. Po- znańskiego, Jego Królewska Mość raezył mianować Szambelana i właściwego dobra Ferd. Aug. Rudolfa Barona Hiller von Gärtringen na Beezy; zastępcą zaś jego, Szambelana Hr. Heliodora Skórzewskiego na Prochnowie.

ФРАНЦІЯ.

Paris, 29 marca.

Na teraźniejszym zgromadzeniu Izby naradzać się znowu będą nad projektem do prawa względem prac dzieci w fabrykach. Zasada projektu pochodzi z roku 1841. Wówczas uchwalone zostało prawo, ograniczające liczbę godzin pracy dla dzieci. Po czteroletnim doświadczeniu chce teraz rząd to prawo zmienić, aby niektórym niedogodnościom, jakie się wykryły, zaradzić. Powszechnie za dobrą uznają zasadę, która stawia dzieci pod opieką prawa; ale powszechnie także uznają, że prawo z roku 1841 w pewnych względach szkodliwy wpływ wywiera na przemysł krajowy, i dla tego zachodzi potrzeba pewnej w nim modyfikacji. Według tego prawa, czas pracy trwa 8 godzin dla dzieci między 9 i 12 lat wieku, a 12 godzin dla dzieci w wieku od 12 do 16 lat. Przekonano się, że przez ten system dzieci niżej lat 12 wydalone zostały z największej części fabryk. W wielu przemyśalach praca dziecka z prawą dorosłego znajduje się w tak ścisłym związku, że jedna bez drugiej nie może być dalej prowadzona. Następnie była zasadą taka, że przez ograniczenie pracy dziecka do 8 godzin, i praca dorosłego musiała być ograniczona do takiej samej liczby godzin. Właściciel fabryki ujrzał się

Ogólny w tej samej liczbie, jak na zgromadzenia Sejmów Prowincjalnych.

Wzglêdem pożyczek i podatków, Stan Magnatów naradzać się będzie wspólnie z Deputowanymi od innych Stanów, w innych zaś interesach w Zgromadzeniu oddzielonym.

Dla Stanu Magnatów, równie jak dla połączonego zgromadzenia Deputowanego od szlachty, miast i gmin wiejskich, Król mianować będzie osobnego Marszałka, oraz zastępcę jego z tytułem Wice-Marszałka. W razie połączenia się Stanu Magnatów z Deputowanymi innych Stanów, w celu wspólnych narad, Marszałek lub Wice-Marszałek Stanu Magnatów przewodniczyć będzie obradom.

Ogólnemu Sejmowi służy prawo podawania do Króla petycji lub zażalen, w przedmiotach tyczących się wewnętrznych okoliczności całego Państwa lub kilku prowincji razem; przeciwnie petycje i zażalenia w interesach pojedynczych tylko prowincji, podawane być mają, jak dotąd, przez Sejm Prowincjalne.

Wszelkie petycje lub zażalenia, nie wprzód mają być podawane Królowi, aż w obu Zgromadzeniach (w Zgromadzeniu Stanu Magnatów i Zgromadzeniu Deputowanego innych trzech Stanów), będą dostatecznie rozważane i przyjęte większością najmniej dwóch trzech części głosów. W razie szezuplnej większości, w obudowach, lubanach, choćby w jednym tylko Zgromadzeniu, zdanie mniejszości także podaje się do wiadomości Królewskiej. Petycja raz odrzucona, nie może być podawana powtórnie na tym samym zgromadzeniu Sejmu, ani też na drugim inaczej, chyba na nowych powodach oparta.

соотношениі, что одиѣ безъ другихъ не могутъ быть продолжаемы. Слѣдствіемъ сего было то, что по причинѣ ограничения труда дѣтей до 8 часовъ, и труды взрослыхъ должны были ограничиться такимъ же временемъ. Въ слѣдствіе сего хозяева заводовъ были поставлены въ необходимости, или употребить только молодыхъ людей отъ 12 до 16 лѣтъ отъ рода, или же лишиться части работъ взрослыхъ людей. Естественно, они избрали первое средство, и потому заводы и мастерскія закрыты были для дѣтей моложе 12 лѣтъ отъ рода.

— Четыре члена комиссии палаты депутатовъ, разсматривающей предложеніе о введеніи налога на собакъ, одобряютъ основную мысль предложенія, но требуютъ иѣхъ измѣненій въ немъ; пятеро же остальныхъ членовъ хотятъ совершенно отрицать предложеніе. Большинство комиссіи, которой поручено изслѣдоватъ предложеніе Г. Гле-Бизуана о почтовомъ преобразованіи, рѣшило (пятью голосами противъ четырехъ) принять однообразную письменную таксу въ двадцать сантимовъ для всѣхъ писемъ, пересылаемыхъ внутри Франціи изъ одной конторы въ другую.

— Палата депутатовъ назначила вчера, большинствомъ 233 голосовъ противъ двухъ 300,000 фр., на исправление дороги между Лиономъ и Марселью.

— Уже достовѣрно то, что Королева Христина купила во французскомъ банкѣ трехпроцентныхъ и пятипроцентныхъ рентовъ на 8 миллионовъ франковъ.

— Въ *Constitutionnel* утверждаютъ, что графъ Сальванди возведенъ въ герцогское достоинство, и ожидаетъ только слухъ, чтобы явиться съ новымъ титуломъ.

— Слышно, что принцъ Жуэвильский намѣренъ посѣтить Римъ и Неаполь.

— Въ *Union Monarchique* пишутъ, что графъ Бресонть и графъ Сентъ-Олеръ не возвращаются уже къ своимъ постамъ, что Г. Барантъ будетъ посланикомъ въ Лондонѣ, и что вместо него, назначенъ будетъ посланикомъ въ С. Петербургѣ гр. Бресонть, который съ давниго времени старается получить это мѣсто. О назначеніи графа Сентъ-Олера ничего не пишутъ въ этомъ журнальѣ.

— На мѣсто умершаго адмирала Массеа де Клервала, назначенъ баронъ де ла Сюсь членомъ совѣта адмиралтейства, и предсѣдателемъ коллегіи морскихъ работъ.

— На здѣшнихъ рынкахъ, цѣны ча хлѣба постоянно понижаются; за самую лучшую пшеницу, которую за двѣ недѣли предѣмъ продавали по 120 и 125 фр., платить теперь по 110 и 115 фр.; мука самой лучшей доброты продается по 110 фр. Однако цѣны останутся тѣ же по 15 лирѣ, потому что въ Февралѣ и Мартѣ мѣсяцахъ сѣвѣрана была закупка хлѣба по высшимъ цѣнамъ, понижение коихъ будетъ очутительно только во второй половинѣ Апрѣля. Есть надежда, что беспрестанные привозы хлѣба въ Гаврѣ

Еслибы, при совѣщаніяхъ по какому либо предмету, относительно коего интересы отдѣльныхъ сословій или отдѣльныхъ провинцій разнятся между собою, однокакое либо сословіе или одна провинція считали себѣ обижденными постановлениемъ большинства обоихъ вышеупомянутыхъ собраній; то по требованію большинства двухъ третей того сословія или той провинціи, послѣдуетъ отдѣльное совѣщаніе, то есть, то сословіе или та провинція совѣтуется отдѣльно по сему предмету и дѣлаетъ особое постановленіе и мнѣніе. Происходило такимъ образомъ разница въ мнѣніяхъ, представляется для окончательного рѣшенія Королю.

Во всѣхъ совѣщаніяхъ общаго сейма, а также отдѣльныхъ провинцій или сословій, министры, или другие, назначенные для сего Королемъ, чиновники, имѣютъ право присутствовать и произносить рѣчи. Однако они не участвуютъ въ балотировании, если не состоятъ членами общаго сейма.

Соединенный Комитетъ Штатовъ, должностноющій заступать мѣсто общаго Сейма, состоить изъ комитетовъ провинциальныхъ Штатовъ, и имѣть быть созываемы по крайней мѣрѣ разъ въ каждые четыре года. Король назначаетъ маршала и вице-маршала, подъ предводительствомъ коихъ имѣютъ производиться совѣщанія комитета.

Депутація Штатовъ по дѣламъ государственного долга, состоять изъ 8 членовъ, по одному изъ каждой

przeto w koniecznoœci, albo uzyœ młodych ludzi od 12 do 16 lat, albo czesc robot ludzi dorosłych utraciœ. Naturalnie wybrano piêrwsze, a w skutku tego fabryki i warsztaty zamkniête zostały dla dzieci niżej lat 12.

— Czterech cz³onków komisji Izby Deputowanych, rozbierajacj wniósek o zaprowadzeniu podatku od psów, pochwalaœ myœ zasadniczą projektu, ale żadają w nim zmian niektórych; pięciu zaś ostatnich cz³onków oswiadczyli siœ za zupełnym onego odrzuceniem. — Wiêkszoœ komisji, której zlecono przejrzec wniósek P. Glais-Bisouin o reformie pocztowej, uchwaliła (pięciu głosami przeciwko cz³rem) przyjœ jednostajnœ taxœ na listy, po 20 centimes (10 groszy) dla wszystkich listów przesyłanych wewnatrz Francji z jednego kantoru do drugiego.

— Izba Deputowanych uchwaliła dzisiaj, wiêkszoœ 233 głosów przekiw 2, summœ 300,000 franc. na naprawienie goœcina miœdzy Lyonem a Marsylia.

— Od wczoraj nabrała wiary pogłoska, że Królowa Krystyna zakupiła od banku francuskiego trzy-procentowych i piêc-procentowych rent za 8 milionów franków.

— Constitutionel utrzymuje œægle, że Hr. Salvandy mianowany zosta³ Xiœciem i tylko oczekuje stosownej sposobnoœci do wystapienia z tym nowym tytułem.

— Mówią, że Xiœæ Joinville ma zwiedziæ Rzym i Neapol.

— Union Monarchique donosi, że ani Hrabia Bresson ani tez Hrabia St. Aulaire nie powrócą juœ na swoje posady poselskie, ale że P. Barante bœdzie posławał w Londynie, miejsce zaœ jego w Petersburgu zajmie Hr. Bresson, który oddawna juœ źyczy sobie tego. Jakie bœdzie przeznaczenie Hr. St. Aulaire o tem pomieniony dziennik nie mówi.

— W miejscu zmarłego Admirala Massieu de Clerval, mianowany zosta³ Baron de la Susse cz³onkiem Rady admiralicyj, tudzie¿ Prezesem kollegium budowli morskich.

— Ceny zboża œægle spadaj¹ na targach tutejszych; najlepszy gatunek pszenicy, który przed dwoma tygodniami przedawano po 120 do 125 fr. placiœ obecnie po 110 do 115 fr; mąka w najlepszym gatunku spadła na 11 fr. Jednakœ ceny chleba pozostan¹ niezmienne do 15-go kwietnia, z powodu, że w lutym i marcu zakupywano zboże po wyœszych cenach. Zniжение zatem cen zboœowych da siœ dopiero uœuœ w drugiej poowie kwietnia. Spodziewaœ siœ jednakœ nalezy, œæ godziny przywoœ zboœa do Hawru i

Jeœli by przy naradach nad jakim przedmiotem, wœglœdem którego interesu pojedynczych stanów lub pojedyñczych prowincji róœniaœ siœ pomiœdzy soba, jeden jakikolwiek stan lub prowincja czuœ siœ pokrzywdzonej przez uchwałœ wiêkszoœci obu wyœej wspomnianych Zgromadzeñ; natemœ, skoro wiêkszoœœ dwóch trzecich czœci głosów tego stanu lub tej prowincji zaœada, nastepuje odosobnienie w obradach; to jest, œœ stan lub owa prowincja naraœda siœ osobno nad tymœ przedmiotem i stanowi osobno uchwałœ lub zdanie. Wynikaj¹ca zœœd róœnica w zdaniach, przedstawiœ siœ na ostateczne rozstrzygniœenie Królowi.

Na wszystkich obradach Ogólnego Sejmu, jako tez pojedynczych prowincji lub stanów, Ministrowie lub inni wyznaczeni przez Króla urzœdaœ, mają prawo byœ obecnymi i zabieraœ głosy. Nie nalezy atœ do głosowania, jeœli nie sœ przytem cz³onkami Ogólnego Sejmu.

Polaczony Komitet Stanów, mający zastœpować miejsce Ogólnego Sejmu, sk³ada siœ z Komitetów Stanów prawniczych, i ma byœ zwolnywany najdalej co 4 lata. Król mianuje Marszałka i Wice-Marszałka, mających prowadziœ obradom Komitetu.

Deputacya Stanów do interesów dluju krajowego, sk³ada siœ z 8 cz³onków, po jednym z kaœdzej z oœmio prawa.

и Дюнкерхенъ, послужать между тѣмъ къ значитель-
ному понижению цѣни.

— Маркизъ Пасторе, одинъ изъ значительнейшихъ членовъ легитимистской партии, прислалъ въ пользу бѣдныхъ Парижа 10,000 фр., отъ имени незвестного благотворителя, проживающаго за границею.

30 марта.

Въ палатѣ первы разсматривали сегодня проектъ постановления о повышении военнослужащихъ чинами; во время преній по сemu предмету, возникъ между герцогомъ Неемъ и генераломъ Фабье личный споръ, дошедшій до весьма колкіхъ выражений. Палата утвердила этотъ проектъ 103 голосами противъ 22.

— Въ палатѣ депутатовъ, министръ финансовъ предложилъ проектъ постановления объ уплатѣ недонимки по Греческому займу; за симъ, по очереди дѣль, палата занималаась проектомъ закона о пенсіяхъ.

— Контрѣадмиралъ Лепе произведенъ въ вице-адмиралы, на вакансію, открывшуюся по смерти Г. Масье де Клервала, а капитанъ Лепредуръ произведенъ въ контрѣадмиралы.

— Третьаго дня, получены депеши отъ князя Глюк-сбрга, французскаго поѣрениаго въ дѣлахъ въ Испании. Г-нъ Гизо, получивъ эти депеши, немедленно отправился къ Королю, а потомъ имѣлъ audience у Королевы Христины. Въ Patrie пишутъ, увѣряя, что извѣстіе это почерпнуто изъ достовѣрнаго источника, что въ депешахъ мадридскаго кабинета къ Королевѣ Христинѣ, просятъ ея совѣта по важному вопросу, а именно: устранить ли Королеву, на чѣкоторое время, отъ подписанія декретовъ, предоставивъ это право ея супругу, по той причинѣ, что Е. В. съ чѣкотораго времени подвержена склонностямъ, которыя, при королевскихъ ея правахъ, могутъ причинить много вреда государству.

— Въ Union Monarchique весьма удивляются тому, что въ Journal des Débats напечатана статія, въ кой изъявляютъ опасеніе на счетъ будущей жатвы, и предлагають щекотливый вопросъ о привозѣ жизненныхъ припасовъ на будущее время; статія сіа произвела на биржѣ паническій страхъ. Посему заключаютъ, что министерскій журналъ поступилъ не осторожно и даже опасно, и надѣютъся, что правительство не оставитъ въ скоромъ времени извѣстить публику о настоящемъ положеніи.

— Министръ земледѣлія и торговли предписалъ всѣмъ префектамъ, пригласить сельскія общества, имѣющія достаточное количество земли, обратить ону въ вынѣшнемъ году подъ посѣвъ картофеля и другихъ овощей, дабы доставить занятіе рабочему классу, а потомъ выдавать нуждающимся пособіе натурой.

— О'Коннель отправился вчера по желѣзной доро-
гѣ въ Орлеанъ, въ сопровожденіи своего младшаго

провинціи, избираемыхъ на 6 лѣтъ изъ Штатовъ тѣхъ же провинцій, въ собраніи общаго сейма или въ провинциальныхъ сеймахъ. Она будетъ собираться однажды въ годъ, или же по приглашенію министра внутреннихъ дѣлъ. При всакомъ своемъ собраніи депутація сіа избираетъ президента, коего представляетъ министру внутреннихъ дѣлъ.

Составъ созваннаго нынѣ, къ 11-му Апрѣлу, об-
щаго сейма, въ штатахъ и провинціяхъ слѣдующій.

I. Штатъ велиможъ.

Совершеннолѣтніе Принцы Королев. крови, донынѣ имѣютъ голосовъ 10.

a)	изъ провинціи Прусской	—	5.
b)	Бранденбургской	—	11.
c)	Померанской	—	1.
d)	Силезской	—	25.
e)	Познанской	—	4.
f)	Саксонской	—	7.
g)	Вестфальской	—	12.
h)	Прирейнской	—	5.

Итого . гол. — 80.

II. Штатъ дворянъ.

a) Депутаты изъ провинціи Прусской — голосовъ 45.

b) — Бранденбургской — 31.

c) — Померанской — 24.

d) — Силезской — 35.

e) — Познанской — 22.

(1)

Dunkierki w tym przeciegu czasu, wpłynie znakomicie na zniżenie cen chleba.

— Jeden ze znajomitszych legitymistów, Margr. Pa-
storet, nadѣшаł ubogim miasta Paryża 10,000 fr., w imieniu nieznanego dawcy, zamieszkałego za granicą.

Dnia 30 marca

Izba Parów zajmowała siê dzisiaj prawem o posuwa-
niu wojskowych na wyzsze stopnie; srodn tych rozpraw
przyszlo do osobistych sporów między Xięciem Ney a Jene-
ratem Fabvier, które się nader cierpieli słowami zakon-
czyły; poczém Izba przyjęła rzecznego projekt 103 głosami
przeciw 22.

— W Izbie Deputowanych, Minister skarbu złożył
projekt do prawa o wypłacie zaległości pożyczki Greckiej;
następnie, z porządku dnia, obradowała Izba nad pro-
jektem do prawa o pensach emerytalnych.

— Kontr. Admiral Lainé mianowany zosta³ Wice-Ad-
mirałem, w miejsce zmarłego P. Massieu de Clerval, a
Kapitan Le Prédour, Kontr-Admirałem.

— Onegdaj, nadeszły depesze tu od Xięcia Gliicksberga,
sprawu jego interesu francuskie w Hiszpanii. P. Guizot,
odebrawszy je udał siê natychmiast do Króla, a nastepnie
mia³ posłuchanie u Królewskiej Krystyny. Patrie donosi,
jak powiada, z pewnego źródła, że depesze gabinetu Ma-
drickiego do Królewskiej Krystyny, mają na celu zasięgnięcie
jej rady w ważnym wypadku, to jest, w przedmiocie odje-
cia Królewskiej Izabelli na czas niejakiego władzy podpisywania
dekreów, a udzielenia tego przywileju jej małżonkowi.
Rzecznia bowiem Monarchini, od niejakiego czasu, po-
wzięła skłonnoœci, które w wykonywaniu prerogatywy
Królewskiej mogą stać siê szkodliwemi dla kraju.

— Union Monarchique dziwi siê nadzwyczajnie, że
Journal des Débats, we wzorajszym swoim numerze, wy-
nurzył obawy o przyszle zniwa i wniosł zbyt draźliwą
kwestię co do przywozu żywności na przysłosć; przez co
pominiony artykuł sprawił trwogę panieczną na giełdzie.
Sędzi zatem, że dziennik ministerialny postąpił sobie w
tym przedmiocie nieroztropnie i nader niebezpiecznie; spo-
dziewa siê oraz, że rząd o rzetelnym stanie rzeczy nie-
bawem zawiadomi publicznoœci.

— Minister rolnictwa i handlu zapytał okolnikiem
prefektów, azaliby gminy, posiadające dosyé gruntów, nie
cheialy ich w tym roku obrócić na zasiew kart. ili innych
jarzyn, w celu dania zatrudnienia klasom wyrobczym
w chwili obecnej, a później udzielania im zasilku w na-
turze.

— O'Connell wyjechał wczoraj drogą żelazną do Orlea-

winej, obieralnych na lat 6, ze Stanów tychże prowincji,
na zgromadzeniu Ogólnego Sejmu lub na Sejmach Prowin-
cyjnych. Zgromadzać siê ma raz do roku, lub ilekroć
przez Ministra spraw wewnętrznych zwolana zostanie.
Za każdym zgromadzeniu siê, wybiera sama z grona swe-
go Prezesa, którego Ministrowi spraw wewnętrznych
przedstawia.

Skład zwolanego obecnie na dzień 11 kwietnia Ogól-
nego Sejmu, podlug Stanów i Prowincji, jest nastepujacy:

I. Stan magnatów.

Pełnoletni Xiążęta krwi Królews., dotąd głosów 10.

a)	z prowincji Pruskiej	—	5.
b)	Brandenburgskiej	—	11.
c)	Pomeranii	—	1.
d)	Szląskię	—	25.
e)	Poznańskię	—	4.
f)	Saskię	—	7.
g)	Westfalskię	—	12.
h)	Nadreńskię	—	5.

Razem . . . gł. 80.

II. Stan szlachty.

a)	Deputowani z prowincji Pruskiej	glosów 45.
b)	Brandenburg.	31.
c)	Pomeranii	24.
d)	Szląskię	35.
e)	Poznańskię	22.

сына и священника Миле. Предъ отъездомъ посыпалъ онъ г-на Берье.

— По случаю пристановленія работъ при постройкѣ плотинъ на гатахъ въ окрестностяхъ Сюлли, кои доставляли пропитаніе около 2,000 человѣкъ, произошло большое волненіе.

— Изъ Португалии пріѣхалъ сюда агентъ, съ порученіемъ отъ своей Королевы, продать одинъ изъ лучшихъ коронныхъ алмазовъ.

— Въ сию минуту разнесся слухъ о смерти князя Полиньяка бывшаго министра при Карлѣ X.

31 марта.

Такъ называемые консервативные диссиденты, въ числѣ 43 чл., образуютъ совершино новую партию, отличающуюся отъ партіи, предводительствуемой Г. Дюшательемъ. Собрания ихъ проходятъ у Г. Кастеллона. На послѣднемъ изъ происходившихъ уже тамъ собраний, единогласно опредѣлили, что если Г. Гизо не сдержитъ своихъ обѣщаній, данныхъ имъ избирателямъ въ Сен-Пьерр-сюр-Дивъ, то есть, если не согласится на присоединеніе способно-тей (*capable*) къ выборамъ, на почтовую реформу, на уменьшеніе пошлины съ соли и т. д., то они решительно отдѣляются отъ министерства, и присоединяются къ оппозиціи, которая возбуждаетъ въ нихъ болѣе довѣрія.

— Въ *Union Monarchique* напечатано: вчера прибыли изъ Мадрида два курьера къ Королевѣ Христины, а сегодня третій къ министру иностраннѣхъ дѣлъ. За симъ тотчасъ былъ собранъ кабинетный советъ.

— Утверждаютъ, что генералъ Серрано успѣхъ бѣжать изъ Мадрида. Ему предоставлены средства достичнуть французской границы; его вскорѣ ожидаютъ въ Байоннѣ.

— Въ журналѣ *Patrie* напечатано: Лондонскій нашъ корреспондентъ сообщаетъ намъ, основываясь на письмѣ, полученному имъ изъ Рима отъ 12 марта, что тамъ получено уже прошеніе Испанскаго Короля Донъ Франциска, на счетъ расторженія брака съ Королевою Изабеллою.

— Проживающій здѣсь съ давнихъ поръ нѣмецкій писатель Грінъ получилъ предписаніе французскаго правительства, чтобы онъ въ 24 часа оставилъ Парижъ, а Францію въ продолженіе 3-хъ дней; въ противномъ случаѣ насильно будетъ удаленъ.

— Генералъ Друэ оставилъ духовное завѣщеніе, коимъ требуетъ, чтобы погребеніе его совершиено было безъ всякой торжественности, чтобы ему не отдава и никакихъ военныхъ почестей, и чтобы надъ гробомъ его непроизносили никакой рѣчи. Изъявилъ желаніе, чтобы его тѣло было погребено на публичномъ кладбищѣ подлѣ его родителя, бывшаго прежде буничникомъ въ Нанси, и чтобы на надгробномъ его камнѣ сдѣлана была простая надпись: „Антоній Друэ, артил-

лер“; таравъзъ му его сынъ наимѣлѣший і капеланъ Dr. Miley. Przed wyjazdem odwiedził P. Berryer.

— Zawieszenie r. bót przy tamach i grzbietach w okolicach Sully, które zwieli okolo 2,000 ludzi, sprawiło wielkie tamże wzburzenie.

— Przybył tu agent Portugalski, który chce sprzedać, w imieniu swojej Królowej, jeden z najpiękniejszych dyamentów korony.

— W tej chwili rozeszła się pogłoska o śmierci Xięcia Polignac, niegdys Ministera Króla Karola X-go.

Dnia 31 marca:

Tak nazwani konserwatyjni dyssydeni, w liczbie 43, tworzą stanowczo nowe stronnicze, odróżniające się i odizowane od orszaku prowadzonego przez P. Duchatel. Miejscem ich zgromadzenia jest u P. Castellane. Odbyli tam juž kilka zgromadzeń. Na ostatnim uchwalili jednoomyślnie, że jeżeli P. Guizot nie dotrzyma swoich obietnic, danych wyborcom w Saint-Pierre-sur-Dive, t. j. jeżeli nie zezwoli na przyłączenie zdolności (*capacités*) do wyborów, na reformę pocztową, na zniżenie opłaty od soli i t. d., odizając się stanowczo od ministerstwa i przyłączając się do frakcji oppozycji, która wzbudza w nich najwieczej zaufania.

— W *Union Monarchique* czytamy: Wezoraj przybyły znowu z Madrytu dwóch gońców do Królowej Krystyny, a dzisiaj rano trzeci do ministerstwa spraw zagranicznych. Po czym zaraz zgromadziła się Rada gabinetowa.

— Zapewniają, że Jenerałowi Serrano udało się ujść z Madrytu. Dostarczono mu środków dostania się do granicy francuskiej, i wkrótce jest oczekiwany w Bajonnie.

— W dzienniku *Patrie* czytamy: Nasz korrespondent Londyński donosi nam, opierając się na liście otrzymanym z Rzymu pod d. 12 marca, że tam uadszła prośba Króla hiszpańskiego, Don Francisco, o seperację z Królową Izabellą.

— Żyjący tu oddawna niemiecki pisarz Grün, otrzymał rozkaz od rządu francuskiego, aby w przeciągu 24 godzin opuścił Paryż, a Francję w przeciągu 3 dni; w przeciwnym razie gwałtem zostanie wywiezionym.

— Jenerał Drouot napisał testament, w którym żąda, aby jego pogrzeb odbył się bez wszelkiej okazałości; aby żadne wojskowe honory nie były mu czynione, i aby żadna mowa nie była miana nad jego grobem. Wynurzył przytem życzenie, aby jego ciało pochowane zostało na publicznym cmentarzu, obok jego rodziców, dawniej piekarzy w Nancy, i aby na grobowym kamieniu położony był tylko prosty napis: „Antoni Drouot, Jenerał artylerii, urodzony w Nancy 11

f)	—	Саксонской	—	29.
g)	—	Вестфальской	—	20.
h)	—	Прирейнской	—	25.

Итого . гол. — 231.

III. Штатъ городовъ:

a)	Депутаты изъ провинціи Прусской — голосовъ 28.
b)	— Бранденбургской — 23.
c)	— Померанской — 16.
d)	— Силезской — 30.
e)	— Познанской — 16.
f)	— Саксонской — 24.
g)	— Вестфальской — 20.
h)	— Прирейнской — 25.

Итого . гол. 182.

IV. Штатъ общинъ:

a)	Депутаты изъ провинціи Прусской — голосовъ 22.
b)	— Бранденбургской — 12.
c)	— Померанской — 8.
d)	— Силезской — 16.
e)	— Познанской — 8.
f)	— Саксонской — 13.
g)	— Вестфальской — 20.
h)	— Прирейнской — 25.

Итого . гол. 124.

Всего голосовъ 617.

f)	—	Saski�j	—	29.
g)	—	Westfalski�j	—	20.
h)	—	Nadre�ski�j	—	25.

Razem . gl. 231.

III. Stan miast.

a)	Deputowani z prowincji Pruski�j głosów 28.
b)	— Brandenburg. — 23.
c)	— Pomeranii — 16.
d)	— Szlaski�j — 30.
e)	— Pozna�ski�j — 16.
f)	— Saski�j — 24.
g)	— Westfalski�j — 20.
h)	— Nadre�ski�j — 25.

Razem . gl. 182.

IV. Stan gmin.

a)	Deputowani z prowincji Pruski�j głosów 22.
b)	— Brandenburg. — 12.
c)	— Pomeranii — 8.
d)	— Szlaski�j — 16.
e)	— Pozna�ski�j — 8.
f)	— Saski�j — 13.
g)	— Westfalski�j — 20.
h)	— Nadre�ski�j — 25.

Razem . gl. 124.

Summa og『nalna . gl. 617.

лерийский генералъ, родился въ Ницци 11-го Января 1774 года.⁴ Наполеонъ называлъ его *мудрецомъ большою армии* (*le sage de la grande armée*), при совокупліи, что онъ равно почиталъ бы себя, вѣрою, богатыемъ имѣя полфранка на день, какъ и съ пенсіономъ въ 100,000 фр., назначеннымъ ему Императоромъ.

А В Г А Б

Лондонъ, 29 марта.

Вчера, въ первый день въ настоящее время года, былъ у Королевы съездъ въ Санджемскомъ дворцѣ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Ирландіи, цѣны на хлѣбъ значительно понизились на тамошнихъ рынкахъ, по поводу значительного привоза хлѣба изъ Средиземнаго моря и изъ Соединенныхъ Штатовъ. За то, кромѣ болѣзней, свирѣпствующихъ въ Ирландіи, ей угрожаетъ новое бѣство, то есть, распространявшаяся страсть переселенія изъ края. Нетолько рабочій народъ, но даже фермеры и владѣльцы небольшихъ усадьбъ, продаютъ свое имущество, съ тѣмъ, чтобы до наступленія весны покинуть свою родину, въ убѣждѣніи, что ихъ земли, въ теченіи нѣсколькихъ лѣтъ не принесутъ никакихъ доходовъ помѣщикамъ.

— Значительное заготовленіе хлѣба для Ирландіи, истощило суммы, внесенные въ банкъ; въ послѣднюю недѣлю правительство ассигновало на сей предметъ 244,000 ф. ст. Эти расходы, а равно пересылка наличныхъ денегъ на твердую землю, значительно уменьшили запасные капиталы банка, которые составляютъ нынѣ 11,231,630 ф. ст. Банковыхъ билетовъ въ обращеніи находится только 19,069,190 ф. ст.

— Здѣсь получено печальное извѣстіе о гибели корабля, плывшаго изъ Гамбурга со 160 пассажирами, коихъ везли въ Канаду. Всѣ сіи несчастны, а также большая часть корабельного экипажа, сдѣлались жертвами сего приключенія, которое случилось 18 Декабря въ заливѣ. Капитанъ и 4 чл. изъ экипажа спасены въ открытомъ морѣ Нью-Орлеанской шкуной.

— Между тѣмъ какъ въ англійскихъ журналахъ еженедѣльно сообщаются о переходѣ англиканскихъ протестантовъ, преимущественно же пуританскихъ духовныхъ лицъ въ католическую церковь, въ ирландскихъ газетахъ сообщаютъ, что въ Дублине вдругъ 12 католиковъ изъ высшаго сословія, 9 мужчинъ и 3 женщины, приняли англиканскую вѣру. Въ числѣ ихъ находятся: два священника: Битъ, Суперіоръ монастырей, и Бренчамъ, Кривскій Пробстъ.

30 марта.

Сегодня, когда въ нижней палатѣ продолжали разматривать проектъ закона о нищихъ въ Ирландіи, членъ палаты Г. Бортвикъ, прочиталъ неистовую прокламацію генерала Бретона противъ Карлистовъ и умѣренное воззваніе претендента графа Монтемолина; сие побудило лорда Палмерстона сказать, что этимъ онъ, Г. Бортвикъ, хочетъ снова воззрѣть междууособную войну въ Испаніи, тогда какъ Англія и правительство ея противны ей.

— Комисія незначенная нижнею палатою для разсмотрѣнія постановлений о судоходствѣ, принимала вчера объясненіе купца Гошена, который объяснилъ, что Англія, владѣя большими капиталами и главными рынками иностраннѣхъ товаровъ, получить большія выгоды отъ уничтоженія этихъ постановлений.

— Лордъ Говденъ третьяго дня отправился на пароходѣ въ Ла-Плату.

— Изъ Ирландіи уведомляютъ, что с. м. отпущеніи были содержателями тамошнихъ фабрикъ работники, въ числѣ одной пятой части общаго ихъ количества, и что по сому поводу не произошло никакихъ беспорядковъ. Въ Коркскомъ графствѣ свирѣпствуютъ разныя болѣзни, въ особенности лихорадка, отъ которой въ больницахъ города Корка умерли на прошлой недѣльѣ 171 человѣкъ.

И Т А Л І І І

Римъ, 15 марта.

Вчера прибылъ сюда изъ Неаполя наследный принцъ Баденскій съ своею свитою и пробудетъ здѣсь до праздника Наэхи.

— Принцъ Оскаръ Шведскій былъ сегодня въ полночь принимаемъ въ аудіенціи у Папы.

— Носится много слуховъ, хотя и не достовѣрныхъ, обѣ открытымъ въ Луконѣ и въ Римѣ заговорѣ не-

stycznia 1774 roku.⁵ Napoleon nazywał go: Mędrzem wielkiej armii, (*le sage de la grande armée*) dodając przytym, iż równie czuły się zapewne bogatym, mając pół franka na dzień, jak z pensją 100,000 fr. którą mu Cesarz wyznaczył.

А Н Г Л I A

Лондонъ, 29 марта.

Wczoraj, po raz pierwszy w obecnej porze roku, byly pokoje u Królowej w pałacu St. James.

— Według ostatnich wiadomości z Irlandi, ceny zboża znacznie spadły na targach tego kraju, a to z powodu znaczych zapasów, przywiezionych z morza Środkiemnego i Stanów Zjednoczonych. Natomiast, prócz chorób trapiących ludność Irlandi, nowe jedy grozi niebezpieczeństwo, to jest: rozszerzona nadzwyczajnie chęć opuszczenia kraju. Nietylko bowiem klasy wyrobnicze, ale nawet dzierżawcy i dziedzice mniejszych własci wyprzedają swą własność, chcąc jeszcze przed wiosną opuścić kraj rodzinny, w tem przekonaniu, że ich grunta, potulu kleskach, przez kilka lat żadnego nie przyniosą dochodu.

— Znaczne zakupy zboża dla Irlandi, uszczupliły znacznie summy skarbowe, złożone w banku; gdyż w jednym tylko tygodniu, to jest w ostatnim, rząd wydał na ten cel 244,000 funt ster. Wydatki te, jako też przejętka gotowizny na ląd stały, wpłynęły także na zmniejszenie zasobów gotówki w banku, które obecnie tylko 11,231,630 funtów wynoszą. Także i biletów bankowych jest tylko 19,069,190 funt. w obiegu.

— Nadeszła właśnie smutna wiadomość o zatonieniu okrętu z Hamburga, ze 160-ciu wędrowcami, których wióz do Kanady. Wszyscy ci nieszczęśliwi, również jak i wielka część ekwipażu okrętowego, stali się ofiarą tego nieszczęścia, które zaszło w dniu 18 grudnia w sławnym prądzie na odnodze. Kapitan i 4 ludzi ekwipazu uratowani zostali na otwartem morzu przez szoner z Nowego Orleanu.

— Podczas gdy dzienniki angielskie co tydzień donoszą o przechodzeniu angielskich protestantów, mianowicie puzeistowskich duchownych, na fono katolickiego kościoła, czytamy teraz w dziennikach Irlandzkich, że w Dublinie 12 katolików z wyższych stanów, 9 mężczyzn i 3 kobiety, przeszli razem na wiarę anglikańską. Między niemi znajduje się dwóch duchownych, X. Beattie, przełożony kilku klasztorów, i X. Breneau, Proboszcz z Grecie.

Dnia 30 marca.

Kiedy Izba Niższa zajmowała się w dniu dzisiejszym dalszymi rozprawami nad prawem o ubogich w Irlandi, P. Barthwick, członek Izby, wszczęwszy rzec o sprawach hiszpańskich, odezwał zapalczystą odezwę Jenerała Breton przeciw Karlistom, i nader łagodny okoliczny pretendent Hr. Montemolin: co spowodowało Lorda Palmerstona do oświadczenie mówcy, że tym sposobem pragnie podnieść ponownie domową wojnę w Hiszpanii, którą Anglia i rząd angielski najwyraźniej potępią.

— Komisja Izby Niższej, wyznaczona do przejrzenia praw nawigacyjnych, dawała wczoraj posłuchanie knepowi Goschen, który jedy oświadczył, że Anglia, posiadająca największe kapitały i najznakomitsze targi dla płodów zagranicznych, wiele zyska na zniesieniu praw pomorskich.

— Lord Howden odpłynął zawezoraj parostatkiem do La-Platy.

— Z Irlandi donoszą, że rozpuszczenie jednej piątej części robotników nie dało powodu do żadnych rozwrochów. Rzec ta odbyła się 20-go b. m. W hrabstwie Cork panują ciągle choroby, a osobiście febra, na którą w zeszłym tygodniu w szpitalu miasta Cork 171 osób umarło.

WŁOCHY.

Rzym, 15 marca.

Wczoraj przybył tu z Neapolu dziedziczy Wielki Xiążę Badencki, ze swoim orszakiem, i zamierza bawić do świąt Zmartwychwstania.

— Xiążę Oskar Szwedzki miał dzisiaj po południu posłuchanie u Ojca św.

— Mnóstwo pogłosek, chociaż wiele niepewnych, krążą tu o świeżo odkrytym spisku w Lukonie i Rzymie, u-

доколъныхъ новымъ Правительствомъ, состоящихъ исключительно изъ эмиссаровъ монашеской реакции, противъ возстановленія свѣтскихъ правъ жителей Церковной Области. Это доказано, равно какъ и то, что заговорщики имѣли въ виду избавиться, посреди всеобщаго смятія, отъ самаго Папы и отъ преданныхъ ему Кардиналовъ. Продолжаютъ братъ подъ стражу участниковъ, но, полагаю, на безпредѣльное милосердіе Пия IX, надѣются вторичнаго всепрощенія, которое будетъ еще болѣе великодушнымъ поступкомъ, нежели первое, ибо въ иныишина слушаѣ Папа простиъ своихъ личныхъ враговъ. Заговоръ противъ цивильного порядка вѣщей въ Церковной Области есть самое неѣное начинаніе, ибо народъ обожаетъ пынѣшнаго Папу, и значительнейшую вооруженную силу во всей странѣ составляѣтъ вновь сформированная городская стража въ малыхъ и въ большихъ городахъ. Къ тому же вѣчно тлѣвшій огонь на революціонномъ очагѣ въ Бодониѣ совершило погасть съ тѣхъ поръ какъ тамошня городская стража прислали недавно въ подарокъ своимъ товарищамъ въ городѣ Римѣ драгоцѣнное знамя, подъ которымъ она присягала вмѣстѣ съ ними пролить свою кровь за Пия IX до послѣдней капли. Папа хочетъ самъ освятить сіе знамя въ Свѣтое Христово Воскресеніе, и вручить Римской городской стражѣ.

— По поводу дороговизны хлѣба, произошли близъ сѣмнадцати; въ городахъ Велетри и Ріети вынуждены были употребить войска для возстановленія порядка.

Испанія.

Мадридъ, 20 марта.

Снова произошелъ министерскій переломъ, и, по видимому, весьма критической. Королева третьяго дала объѣвила, будто бы, что она уже вовсе не желаетъ Французскаго министерства. Хотя слуху сemu не лѣзъ поверить, однако достовѣрно то, что умѣренная партия весьма обезпокоена и рѣшилась даже прибѣгнуть къ насильственнымъ мѣрамъ, съ тою цѣлію, чтобы власть не перешла въ руки ихъ противниковъ, прогрессистовъ. Не смотря на заключенный съ министрами союзъ, приверженцы военной власти снова отдѣлились отъ нихъ и стараются навязать Королевѣ кабинетъ, состоящій изъ генераловъ Нарваэза и Пезуэлла, и изъ Гг. Гонсалеса-Браво, Мона, Пидала и Мартinez-де-ла-Розы. Полумѣры, говорятъ, эти господа, уже недостаточны: прогрессистовъ должно считать мятежниками, и съ оружиемъ въ рукахъ сражаться съ ними. Кто бы ни получилъ въ свои руки власть, споръ между обѣими партіями можетъ вскорѣ перейти изъ конгрессной залы на другое мѣсто.

— Генералъ Серрано все еще скрывается въ столицѣ, и министерство не учредило еще надъ нимъ военное суда.

— Въ *National* пишутъ по сemu предмету слѣдующее: молодой генералъ Серрано, чѣмъ-то темперамента, весьма часто бывалъ во дворцѣ. Министры, для предотвращенія соблазна, могущаго компрометировать достоинство короны, хотѣли удалить его изъ Мадрида. Королева сопротивляется сemu распоряженію; Серрано скрываются, но где? вѣрою тамъ, где его полиція не можетъ найти.

— 9-го числа. Португальскій генералъ Казаль, съ отрядомъ въ 2 000 чел. пѣхоты, 140 конніцъ и двумя орудіями, перешелъ черезъ часть Испанской провинціи Оренсе. Войска сіи пробыли въ Испаніи отъ 9 часовъ утра до 5 по полудни, не положивъ оружія. Испанскій генералъ Кузвилласъ, не будучи заблаговременно извѣщенъ объ этомъ походѣ чужестранныхъ войскъ, поспѣшилъ отправляться туда съ своими войсками, но Португальцы оставили уже Испанію.

— Съ какою смѣлостью карлисты производятъ пынѣ воинія свои дѣйствія, можно судить изъ слѣдующихъ фактovъ. Ночью, 13-го Марта, часовой, стоявшій на стѣнахъ самой Барселоны, услышалъ подѣлѣ стѣны шаги будто бы приближающагося рути, однако не въ обыкновенное время. На вопросъ его: „Кто идетъ?“ послѣдовалъ отвѣтъ: „Испанцы и Карлисты.“ Часовой сдѣлалъ выстрѣль и весь караулъ выбѣжалъ съ ружьями. Дѣйствительно, это была Карлистская шайка, подступившая подъ самую городскую стѣну; ее преслѣдовали, но безъ успѣха. Въ Санть-Фелисѣ-дель-Лобрегатѣ, деревнѣ близъ Барселоны, найдено около 60 штукъ оружія, назначенаго для Карлистовъ. По этому поводу арестовали хозяина дома, въ коемъ ишли это оружіе, и сверхъ сего дру-

knowanymъ przezъ przeciwników teraźniejszego Rządu, a składajacymъ się wyłącznie z emisariuszów reakcji zakonnej, przeciwko przywróceniu praw świeckich dla mieszkańców Kościelnego Państwa. Szczegół ten jest już dwiedziomu, jako też i ta druga okoliczność, że spiskowi mieli na celu, korzystając z ogólnego zaburzenia, pozbycie samego Papieża, tudzież sprzyjających mu Kardynałów. Ciało tu aresztują spólników tego spisku, ale obok tego, usiąc w nieograniczonym miłosierdziu Piusa IX, wszyscy spodziewają się powtórnej ogólnej amnestii, która będzie większym jeszcze dowodem jego wspaniałomyślnosci niž piêrwsza, gdy w razie obecnym, Papież przebaczy uraz swoim osobistym nieprzyjaciołom. Spisek przeciwko nowemu rzeczy porządkowi w Państwie Kościelnym jest najniedorzeczniejszym przedsięwzięciem; lud bowiem ubóstwa teraźniejszego Papieża, a największą czescią zbrojnej siły w całym kraju, składa nowo-utworzona straż miejska w małych i wielkich miastach. Nadto dodać należy, że wiecznie leżący ogień na rewolucyjnym ognisku w Bolonii, zgasł zupełnie, od czasu, jak tameczna straż miejska przeszła niedawno w darze swoim w spółtowarzyszu w Rzymie drogą chorągiew, pod którą sama wykonała przysięgę przeając wraz z nimi za Piusa IX aż do ostatniej kropli krwi swojej. Papież chce sam poświęcić tą chorągiew na pierwszy dzień Zmartwychwstania Pańskiego i wręczyć ją miejskiej straży Rzymskiej.

— Z powodu drożyzny zboża zaszły i w pobli『kości nas rozruchy; w miastach Velletri i Rieti wojsko musiało się wdać dla przywrócenia porządku.

Hiszpania.

Madryt, 20 marca.

Znowu mamy ministerialne przesilenie, a do tego, jak się zdaje, bardzo krytyczne. Królowa miała oświadczenie onegdaj w wieczór, że już nie chce weale francuzkiego Ministerstwa. Jakkolwiek zdaje się to by  niepodobnem do prawdy, rzeczą pewną jest, że właściwie umiarkowane stronictwo bardzo jest zasmucone i postanowiło chwyci  się nawet gwałtownych手段, w celu przeszkozenia, aby władza nie przesz la w ręce ich przeciwników, progresistów. Pomimo zawartego z Ministrami przymierza, stronicy panowania wojskowego znów się od nich odla czyli i starają się narzuci  Królewski gabinet złożony z Jeneralów Narvaez i Pezuela, oraz z panów Gonzalez Bravo, Mon. Pidal i Martinez de la Rosa. P o rodki, mówiąc panowie, nie są już dostateczne; progresistów uważa  należy za buntownik  i z bron  w ręce przeciwko nim walczy . Zresztą, ktokolwiek przyjdzie do posiadania władzy, spór m dzy obudw oma stronictw  przenieś si  wkr te może z sali kongressowej na inne miejsce.

— Jeneral Serano ukrywa się cia gle w stolicy, a Ministerstwo nie ustanowi  jeszcz  na niego sądu woennego.

— *National* pisze o tym przedmiocie co następuje: Młody Jeneral Serrano, ognistego temperamentu, bywa  bardzo c sto w pałacu. Ministrowie, dla zapo iczenia zgorszeniu, mogac  skompromitowa  godno  korony, chcieli go oddali  z Madrytu. Kr olowa opiera się temu rozpor adzeniu; Serrano ukrywa się, ale gdzie? zapewnie w miejscu, gdzie go polityka dosięgnie nie może.

— Dnia 9, portugalski Jeneral Casal, z 2,000 piechoty, 140 jazdy i dwoma działami, przeszedl przez czesc hiszpańskiej prowincji Orense. Wojska te zabawiły w Hiszpanii od g. 9 z rana do 5 po po艣udniu, nie złożywszy broni. Hiszpański Jeneral Cueillas, nie b  d c o tym przechodziec wojsk obyczaj wezwanie uprzedzonym, po ieszył tam z wojskiem swojem, ale już Portugalczyce ustąpili byli z Hiszpanii.

— Z jaką smia ci Karliści wykonywają teraz wojsko we swoje działania, okazują następujące fakta: W nocy z dnia 13 marca, szylwach stojacy na wałach samej Barcelony, uslyszal tuż po za murami ci zkie stąpanie, jaką zblizaj cego si  rondu, ale w czasie niezwyklym. Na zapytanie jego: „Kto idzie?“ odpowiedziano: „Hiszpanie i Karliści.“ Szylwach da  ognia, cała wart  wystapi  do broni. Rzeczywiście byla to banda karlistowska, która podsun la si  a z pod same mury miasta; scigano ją w prawdzie, ale jak zwykle, nie dop dzono. W San Felice del Llobregat, wiosce le czej pod samimi bramami Barcelony, zabrano okolo 60 sztuk broni, przeznaczonej dla Karlistow. Z tego powodu władca domu, w którym te broni znalezione, zosta  aresztowany, tudzież inna osoba, o której wiedziano, że do karlistowski bandy należała.

таго человѣка, о коемъ узнали, что онъ принадлежалъ къ Карлистамъ.

— Въ Каталони вообщѣ думаютъ, что генераль Примъ, каталонскій уроженецъ, получить по приказанію правительства значительную власть въ этой провинціи.

— Въ *Journal des Débats* напечатано письмо изъ Барселоны, отъ 17-го с. м., въ коемъ сообщаютъ слѣдующее: Бывшій генераль-капитанъ этой провинціи, генераль Бретонъ, собиралсяѣхать во Францію, какъ вдругъ полу иль докладъ конгресса, въ коемъ одинъ изъ депутатовъ, Г. Гальвезъ-Канеро, упоминая о жестокостяхъ, совершенныхъ въ Каталоніи, сказалъ: „Имя Бретона передано будеть потомству какъ примѣръ жестокосердія и кровопролітія.“ Увидѣвъ себя предметомъ такихъ порицаній, генераль воззімѣлъ намѣреніе препроводить двѣ рекламаціи, одну въ сенатъ, а другую въ конгрессъ. Въ первой имѣлъ объявить, что онъ не будетъ достоинъ права засѣдать въ сенатѣ, пока его честь не получитъ побличнаго отмщенія, а въ другой требовать удаленія изъ конгресса Г. Гальвезъ-Канеро.

22 марта.

Морской министръ уведомилъ вчера палату депутатовъ, что Французы, основываясь на вѣнскомъ трактатѣ, по которому р. Бидасой составляетъ границу между Испаніею и Франціею, завладѣли гаванью Фунтарабія, что кабинетъ далъ надлежащія предписанія отразить силу силою, и будетъ требовать удовлетворенія отъ французскаго правительства и надѣется получить оное.

— Королева Изабелла послала третьяго дня къ англійскому посланнику съ извиненіемъ, что не могла прежде принять его, и съ приглашеніемъ пожаловать къ Ея Величеству. Посланникъ отправился тотчасъ во дворецъ и пробылъ тамъ болѣе часа; онъ представилъ Королевѣ послѣдствія интригъ, такъ называемой умѣренной партіи, и того же дня вечеромъ послалъ курьера въ Лондонъ.

— Довѣреные совѣтники, приближенные къ супругу Королевы, убѣдили его, чтобы всѣмъ тѣмъ лицамъ, образъ мыслей коихъ возбуждаетъ какое либо подозрѣніе, воспрещенъ былъ входъ къ Королевѣ. Старый генераль Мансо, извѣстный по своей умѣренности въ мнѣніи, который по своему званію Мадритскаго генераль-капитана ежедневно принимаемъ былъ Королевою, получилъ нынѣ предписание, чтобы оставилъ эту должность, а на мѣсто его назначенъ генераль Фульгозіо, шуринъ герцога Ріанзареса. Поговариваются даже о назначеніи Регенціи.

— Генераль Серрано приглашенъ посредствомъ офиціального журнала, чтобы въ продолженіе 30 дней явился въ военный судъ, для оправданія себя въ оказанномъ имъ неповиновеніи.

— Изъ Португалии получено извѣстіе, что Королевскіе генералы Сальданья и Казаль разбиты. Въ *Clamor publico* такъ сообщаютъ объ этомъ пораженіи: извѣстно, что старый генераль Повоасъ предложилъ Опортской юнти, чтобы она не оставалась долѣе безъ дѣйствія, при движенихъ маршала Сальданья, но напала на него. Въ слѣдствіе сего, едва онъ выступилъ изъ Опорто, къ узнь, что комендантъ Опортской крѣпости подкупленъ маршаломъ Сальданья и напѣренъ эту крѣпость, по условленному знаку, передать правительствуѣмъ войскамъ. Повоасъ поспѣшилъ прибыть обратно въ Опорто, донесъ объ этомъ юнти, которая за симъ тайно арестовала коменданта, дала уловленій знакъ и приближившихся враговъ угостила картечью. — Сальданья говорить лишился 1400 человѣкъ.

— Изъ Барсе они сообщаютъ, что новый генераль-капитанъ, генераль Павіа, учредилъ 5 летучихъ отрядовъ, безпрестанно проходящихъ по горамъ. 11-го числа Тристани вступиль въ Кулату, но полковникъ Баиксерасъ такъ быстро преодолевалъ его, что онъ едва могъ перейти чрезъ городъ.

— W Katalonii siedzą powszechnie, że Jenerał Prim, Katalonczyk, otrzyma od rządu znaczące dowództwo w tej prowincji.

— Korrespondent *Journal des Débats* pisze z Barcelony pod dniem 17 b. m.: Był Jeneralny Kapitan tej prowincji, Jenerał Breton, wybierał się do Francji, gdy otrzymał sprawozdanie Kongresu, gdzie jeden z Deputowanych, P. Galvez Canero, mówiąc o okrucieństwach, popełnionych w Katalonii, powiedział: „Imię Bretona przejdzie do potomności, jako wzór okrucieństwa i srogości.“ Widząc się przedmiotem takich pocisków, Jenerał miał postanowić przesłać dwie reklamacje, jedną do Senatu, drugą do Kongresu. W pierwszej miał oświadczenie, że nie byłby godnym zasiadać w Senacie, dopóki jego honor publicznie nie był pomszczony; w drugiej zaś żądał oddalenia z Kongresu P. Galvez Canero.

Dnia 22 marca.

Minister morski zawiadomił wezoraj Izbę deputowanych, że Francuzi, opierając się na traktacie Wiedeńskim, stanowiącym nurt rzeki Bidassoi granicę między Hiszpanią a Francją, opanowali port Fuenterrabia, tużdzież, że gabinet wydał stosowne rozkazy do odparcia siły siły, i żądać będzie żądoszczenia od rządu francuskiego, które spodziewa się otrzymać.

— Królowa kazała wezoraj wynurzyć Posłowi angielskiemu swoje ubolewanie, że go dnia u wprzody nie przyjęła, i zaprosiła go na posłuchanie. Posł udał się natychmiast do zamku, bawił tam przeszło godzinę i zwrócił uwagę Monarchini na intrigi stronictwa, noszącego nazwę ultra-umiarkowanych. Posł zdawał się być nader zadowolonym, i tego samego wieczora wyprawił gonca do Londynu.

— Zaufani doradczy, mający wstęp do małżonka Królowej, sklonili go do tego, że wszystkim tym osobom, których sposób myślenia wzbudza jakieś podejrzenie, zabroniony został przystęp do Królowej. Stary Jenerał Manso, znany ze swego umiarkowanego zdania, który jako Jeneralny Kapitan Madrytu codziennie był przez Królowę przyjmowany, otrzymał teraz polecenie, aby złożył ten urząd, w miejscu zaś jego mianowanym został Jenerał Fugosio, szwagier X. Rianzares. Słyszać nawet o ustanowieniu Rejencji.

— Jenerał Serrano wezwany został w dzienniku urzędowym, ażeby się w przeciągu 30 dni stawił przed sądem wojennym, w celu usprawiedliwienia się z okazanego nieposłuszeństwa swoego.

— Z Portugalii otrzymaliśmy wiadomość, że Jenerałowie królewscy Saldanha i Casal zostali pobici. *Clamor publico* tak o tej klęsce donosi: Wiadomo, że stary Jenerał Povoas zaproponował Juncie Oportskiej, aby już dłużej nie patrzyć bezczynnie na obrót Marszałka Saldanhy ale na niego zaczepnie uderzyć. Skutkiem tego zaledwie sam wyruszył z Oporto, dowiedział się, że dowódza warowni Oportskiej dał się przekupić Marszałkowi Saldanha: i ma tę twierdę za umówionym znakiem, (spaleniem rakiety w oznaczonym miejscu) wydać wojsku rządowemu. Povoas wrócił więc spiesznie do Oporto i doniósł Juncie o tym, co słyszał. W skutku tego ów dowódca został potajemnie aresztowany, dano znak umówiony, a zbliżających się śmiało nieprzyjaciół kartaczami poczęstowano. — Saldanha stracił miał 1,400 ludzi.

— Donoszą z Barcelony, że nowy Jeneralny Kapitan, Jenerał Pavia, urządził 5 latających kolumn, które ciągle przebiegają góry. Tristar weszł d. 11 do Culat, ale Półkownik Baixeras tak blisko szedł za nim w pogon, że zaledwie mógł przejść przez miasto.